

Persbericht

PB04-153
30 september 2004
9.30 uur

Economie groeit 1,3 procent in tweede kwartaal 2004

De Nederlandse economie is in het tweede kwartaal van 2004 met 1,3 procent gegroeid ten opzichte van een jaar eerder. Dit blijkt uit de tweede raming van de Kwartaalrekeningen van het CBS. Het is de hoogste groei sinds het derde kwartaal van 2001. In vergelijking met de eerste raming in augustus is het cijfer voor het tweede kwartaal 0,3 procentpunt hoger uitgekomen. Het groeicijfer voor het eerste kwartaal van 2004 is eveneens opwaarts bijgesteld met 0,3 procentpunt, naar 1,2 procent.

De belangrijkste bijdrage aan de groei van het volume van het bruto binnenlands product (BBP) leverde de sterk aantrekkende export. De consumptie van huishoudens en de investeringen lieten in het tweede kwartaal een bescheiden groei zien in vergelijking met een jaar eerder.

Opwaartse bijstelling economische groei

De economische groei in het tweede kwartaal van 2004 is in de tweede raming 0,3 procentpunt hoger uitgekomen. Vrijwel alle bestedingen zijn naar boven toe bijgesteld. De eerder gemelde geringe daling bij de consumptie van huishoudens en bij de investeringen is veranderd in een lichte stijging. De uitvoer en de invoer zijn in gelijke mate naar boven bijgesteld.

De aanpassingen zorgden ook voor een bijstelling van de economische groei voor het eerste kwartaal van 2004. Die is eveneens 0,3 procentpunt hoger uitgekomen.

Kwartaal-op-kwartaalgroei licht negatief

Het volume van het BBP was in het tweede kwartaal van 2004, na correctie voor werkdag- en andere seizoeneffecten, 0,1 procent lager dan in het eerste kwartaal van 2004. Na drie kwartalen op rij met een positieve kwartaal-op-kwartaalgroei is in het tweede kwartaal sprake van een licht negatieve groei. In het eerste kwartaal kreeg de economische groei echter een extra impuls door het gunstige bouwweer in dat kwartaal. Dit leidde tot een opvallend hoge bouwproductie. In het tweede kwartaal is dit incidentele effect weggevallen.

De kwartaal-op-kwartaalgroei voor het tweede kwartaal is 0,1 procentpunt hoger dan in de eerste raming. Voor het eerste kwartaal komt de kwartaal-op-kwartaalgroei 0,2 procentpunt hoger uit.

Uitvoer en invoer fors hoger

In het tweede kwartaal van 2004 was het volume van de uitvoer van goederen en diensten 7,5 procent hoger dan in hetzelfde kwartaal van 2003. Dit is een aanzienlijke versnelling in vergelijking met de groei van 3,5 procent in het eerste kwartaal van 2004. Het is bovendien de hoogste groei sinds eind 2000. De stijging was het grootst bij de wederuitvoer. Ook de uitvoer van in Nederland geproduceerde goederen nam echter fors toe. Het volume van de invoer was 6,3 procent hoger dan een jaar eerder.

Lichte groei van de investeringen

De investeringen in vaste activa zijn in het tweede kwartaal van dit jaar 1,4 procent gestegen ten opzichte van een jaar eerder. De investeringen in machines en installaties zijn sterk toegenomen. Dit komt door het opleveren van een groot project met een lange bouwtijd. Ook in woningen, bedrijfsauto's en computers is meer geïnvesteerd. In infrastructuur werd echter minder geïnvesteerd, in kantoren en bedrijfsgebouwen zelfs fors minder. Ook werden minder vliegtuigen afgeleverd. In het eerste kwartaal was de toename van de investeringen met 4,5 procent juist het gevolg van hoge afleveringen van vliegtuigen en gunstig bouwweer.

Nauwelijks nog groei overheidsconsumptie

Het volume van de overheidsconsumptie was 0,4 procent hoger dan in hetzelfde kwartaal een jaar eerder. Deze stijging is aanzienlijk minder dan de stijgingspercentages van de afgelopen jaren. De toename zit vooral nog in de uitgaven voor de zorg. De reële uitgaven voor onderwijs en openbaar bestuur waren in het tweede kwartaal van 2004 nauwelijks hoger dan een jaar eerder.

Geringe groei consumptie van huishoudens

Het volume van de consumptie van huishoudens was 0,4 procent hoger dan in hetzelfde kwartaal van 2003. Dit was ook in het eerste kwartaal het geval. In 2003 daalde de consumptie nog met 0,9 procent. Aan diensten en voedingsmiddelen werd, gecorrigeerd voor prijsveranderingen, in de eerste helft van 2004 meer uitgegeven dan in dezelfde kwartalen van 2003. De uitgaven aan duurzame consumptiegoederen zijn lager.

Productiegroei bedrijfsleven hoger dan die van collectieve sector

In het tweede kwartaal was de productiestijging bij de goederenproducenten en de commerciële dienstverleners hoger dan die bij de niet-commerciële dienstverleners overheid en zorg. Industrie, handel, transport en financiële dienstverleners profiteerden het meest van het economisch herstel. De opleving van de economie komt vooral door de aantrekkende export. Ook de consumptie leverde een bescheiden bijdrage. Binnen de industrie steeg niet alleen de chemie, maar liet ook de metaalindustrie een hogere productie zien. In de bouw was de productie echter lager dan een jaar geleden door de malaise in de markt voor kantoren en bedrijfsgebouwen.

Technische toelichting

De economische groei wordt gemeten aan de volumegroei van het bruto binnenlands product (BBP). Dit is het totaal van de in het productieproces gevormde inkomens (de 'toegevoegde waarde').

In dit persbericht zijn de tweede raming van de economische groei in het tweede kwartaal en een nieuw groeicijfer voor het eerste kwartaal van 2004 gepubliceerd. De cijfers voor consumptie door huishoudens, investeringen en in- en uitvoer zijn voor beide kwartalen naar boven bijgesteld.

De aanpassing van de consumptie door huishoudens is een gevolg van een vernieuwde methode voor het berekenen van de cijfers van de detailhandel. Deze vernieuwing heeft per saldo tot iets hogere uitkomsten van de detailhandel geleid voor 2003 en vooral voor 2004. De doorwerking van de wijzigingen voor 2003 wordt verwerkt in de reguliere jaarlijkse aanpassing van de Nationale rekeningen, die voor het eerst weer plaatsvindt in juli 2005.

Meer gedetailleerde cijfers van de consumptie van huishoudens zijn vanaf vrijdag beschikbaar op de CBS website in de database StatLine. Nieuwe uitkomsten voor de detailhandel worden medio oktober in het eerstvolgende persbericht van de detailhandel gepubliceerd.

Seizoengecorrigeerde cijfers voor voorgaande kwartalen kunnen door de nieuwe cijfers van de eerste kwartalen van 2004 fractioneel zijn veranderd.

Tabel 1: Bruto Binnenlands Product (marktprijzen)

	Verandering ten opzichte van	
	Zelfde periode vorig jaar	Voorgaande periode ¹⁾
	volumemutaties in %	
2001	1,4	.
2002	0,6	.
2003	-0,9	.
2001-I	1,8	0,2
II	1,9	0,6
III	1,3	-0,1
IV	0,7	0,0
2002-I	0,4	0,1
II	0,4	0,5
III	1,0	0,2
IV	0,5	-0,3
2003-I	-0,2	-0,5
II	-1,4	-0,7
III	-1,4	0,1
IV	-0,5	0,5
2004-I	1,2	0,8
II	1,3	-0,1

1) Gecorrigeerd voor seizoeninvloeden en werkdageffecten.

Bron: CBS

Tabel 2: Goederen- en dienstentotalen

	2003	2003			2004	
		II	III	IV	I	II
<i>volumemutaties in % t.o.v. een jaar eerder</i>						
Consumptieve bestedingen	0,0	-0,1	-0,6	-0,2	0,2	0,4
w.v. door huishoudens	-0,9	-0,8	-1,5	-1,6	0,4	0,4
door overheid	1,8	1,2	1,4	2,6	-0,1	0,4
Investerings in vaste activa	-3,1	-4,8	-3,9	1,3	4,5	1,4
Veranderingen voorraden 1)	0,0	-0,9	1,1	-0,4	0,4	-1,2
Nationale bestedingen	-0,5	-0,9	-1,2	0,2	1,1	0,4
Uitvoer goederen en diensten	0,0	-1,2	-0,9	1,0	3,5	7,5
Invoer goederen en diensten	0,6	-0,2	-0,6	2,3	3,5	6,3
Bruto binnenlands product	-0,9	-1,4	-1,4	-0,5	1,2	1,3

1) In procenten van het BBP in constante prijzen.

Bron: CBS

Tabel 3: Waarde- en prijsontwikkeling van het BBP (marktprijzen)

	Waarde	Waardeverandering	Prijsverandering
	<i>mld euro</i>	<i>in % t.o.v. jaar eerder</i>	
2001	429,3	6,7	5,2
2002	445,2	3,7	3,1
2003	454,3	2,0	3,0
2001-I	104,8	8,0	6,0
II	109,6	7,2	5,2
III	104,5	6,4	5,1
IV	110,5	5,4	4,6
2002-I	108,2	3,3	2,9
II	113,3	3,4	3,0
III	109,1	4,5	3,4
IV	114,5	3,6	3,2
2003-I	111,6	3,1	3,3
II	116,1	2,5	3,9
III	109,9	0,8	2,2
IV	116,6	1,8	2,4
2004-I	114,2	2,2	1,1
II	118,6	2,1	0,8

Bron: CBS

Tabel 4: Toegevoegde waarde van producenten (bruto, basisprijzen)

	2003	2003			2004	
		II	III	IV	I	II
<i>volumemutaties in % t.o.v. een jaar eerder</i>						
Producenten van:						
Goederen	-2,5	-3,6	-4,2	-1,4	2,2	1,9
Landbouw en visserij	3,4	10,1	-4,7	7,9	1,1	1,0
Industrie en energie:	-2,4	-5,4	-3,2	-1,5	1,9	3,1
w.o. Industrie	-2,8	-4,5	-2,0	-2,2	1,4	1,3
Bouwnijverheid	-5,0	-3,1	-7,4	-4,3	3,5	-1,2
Commerciële diensten	-0,5	-1,1	-0,5	-0,2	0,7	2,3
Handel, horeca en transport	-1,2	-1,9	-1,4	-1,2	1,5	3,0
Financiële en zakelijke diensten	0,1	-0,4	0,3	0,6	0,1	1,7
Niet-commerciële diensten	1,7	1,6	1,5	2,3	0,7	0,9

Bron: CBS**Tabel 5: Investerings in vaste activa**

	2003	2003			2004	
		II	III	IV	I	II
<i>volumemutaties in % t.o.v. een jaar eerder</i>						
Investerings in vaste activa	-3,1	-4,8	-3,9	1,3	4,5	1,4
w.o. Woningen	-4,3	-4,4	-5,0	-4,6	6,1	1,7
Bedrijfsgebouwen	-9,2	-7,9	-8,5	-7,8	0,2	-7,6
G.W.W. werken	-2,0	-1,2	-1,3	1,8	4,8	-2,0
Vervoermiddelen	10,0	5,0	3,6	23,2	17,2	-2,5
Machines en installaties	-5,0	-13,4	-6,3	9,7	-0,9	16,6
Computers	3,6	-1,5	2,6	11,0	10,3	11,0

Bron: CBS